

Lehdistötiedote

Luxemburg, 6. kesäkuuta 2019

EU tarvitsee enemmän tuulivoimaa ja aurinkosähköä saavuttaakseen uusiutuvaa energiaa koskevat tavoitteensa, huomauttavat tarkastajat

Euroopan tilintarkastustuomioistuin toteaa tuoreessa kertomuksessaan, että jos EU aikoo saavuttaa uudistuvia energialähteitä koskevat tavoitteensa, sen on ryhdyttävä merkittäviin toimiin tuottaakseen enemmän sähköä tuulivoiman ja aurinkoenergian avulla. Tarkastajat toteavat, että tuulivoiman ja aurinkosähkön tuotanto on kasvanut voimakkaasti vuodesta 2005 lähtien, mutta vuoden 2014 jälkeen kasvu on hidastunut. Komission olisi vaadittava, että jäsenvaltiot tukevat näiden energiamuotojen käyttöönoton lisäämistä. Jäsenvaltioiden olisi järjestettävä huutokauppoja uusiutuvaa energiaa koskevan lisäkapasiteetin jakamiseksi, edistettävä kansalaisten osallistumista ja parannettava käyttöönoton edellytyksiä. Samalla tarkastajat huomauttavat, että puolella jäsenvaltioista tulee olemaan merkittäviä vaikeuksia uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteidensa saavuttamisessa vuoteen 2020 mennessä.

EU:n tavoitteena on, että vuoden 2020 loppuun mennessä viidennes sähkö-, lämmitys- ja jäähdytys- sekä liikennealoilla kulutetusta energiasta tuotetaan uusiutuvista lähteistä. Uusiutuvien energialähteiden osuus EU:n sähköntuotannosta tosiaankin kaksinkertaistui vuosina 2005–2017 noin 15 prosentista lähes 31 prosenttiin. Tuulivoima ja aurinkosähkö ovat tällä hetkellä tärkeimmät uusiutuvan energian lähteet, ja kustannusten alenemisen vuoksi ne ovat yhä kilpailukykyisempiä fossiilisiin polttoaineisiin verrattuna.

Tilintarkastustuomioistuin arvioi tarkastuksessaan, olivatko EU ja sen jäsenvaltiot edistyneet uusiutuvaa energiaa koskevien tavoitteidensa saavuttamisessa. Tarkastuskäyntejä tehtiin Saksaan, Kreikkaan, Espanjaan ja Puolaan sen selvittämiseksi, oliko tuulivoiman ja aurinkosähkön tuottamiseen suunnattu rahoitustuki ollut tuloksellista.

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus on saatavilla kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – Tiedottaja

T: (+352) 4398 47063 M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – Lehdistöavustaja

T: (+352) 4398 45410 M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Tarkastajat totesivat, että aluksi tuet olivat olleet liiallisia monissa tapauksissa, mikä oli nostanut sähkönhintoja ja lisännyt jäsenvaltioiden alijäämiä. Kun jäsenvaltiot vuoden 2014 jälkeen lopulta vähensivät tukia ja näin pyrkivät keventämään kuluttajien ja valtiontalouden taakkaa, sijoittajien luottamus laimeni ja markkinakehitys hidastui.

”Jäsenvaltiot loivat kannustimia tuulivoima- ja aurinkosähköinvestoinneille, mutta tapa, jolla tukia pienennettiin, karkotti mahdollisia sijoittajia ja hidasti käyttöönottoa”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen George Pufan. ”Jos siirtyminen uusiutuvaan sähköntuotantoon hidastuu, lopputuloksena voi olla, että EU ei saavuta vuoden 2020 tavoitteitaan.”

Tarkastajat katsovat, että jos halutaan lisätä investointeja, on järjestettävä huutokauppoja, joissa jaetaan uusiutuvaan energiaan liittyvää lisäkapasiteettia ja määritetään tarjottavat hinnat. Huutokaupoilla myös lisätään kansalaisten kiinnostusta vihreään talouteen. Lisäksi olisi edelleen parannettava mahdollisuuksia osallistua uusiutuvan energian markkinoille. Olisi esimerkiksi päästävä eroon rajoittavista aluesuunnittelua koskevista säännöistä, pitkistä hallintomenettelyistä ja energiaverkkojen riittämättömyydestä.

Tilintarkastustuomioistuin totesi myös, että samalla kun puolet jäsenvaltioista oli päässyt lähelle vuoden 2020 tavoitettaan jo vuonna 2017, toisen puolen on lisättävä ponnistelujaan merkittävästi saavuttaakseen ko. tavoitteet vuonna 2020. Tarkastajat ilmaisevat huolensa siitä, riittävätkö mallisuoriutujen tulokset kompensoimaan alisuoriutujen tuloksia uusiutuvan energian alalla siten, että EU:n kokonaistavoite saavutettaisiin.

Nykyisillä säännöillä ei voida varmistaa, että uusiutuvaa energiaa koskevasta edistyksestä raportoidaan ajantasaisesti, sanovat tarkastajat. Komissiolla ei myöskään ole valtuuksia puuttua jäsenvaltion muita hitaampaan uusiutuvan energian käyttöönottoon. Tarkastajat huomauttavat, että EU:n tavoite, jonka mukaan vähintään 32 prosenttia energiantuotannosta on uusiutuvaa vuoteen 2030 mennessä, voi olla vaikea saavuttaa oloissa, joissa sitovat kansalliset tavoitteet puuttuvat. He toteavat myös, että tämän tavoitteen saavuttaminen edellyttää merkittävää julkista ja yksityistä kansallista rahoitusta sen EU-rahoituksen lisäksi, johon tämä kertomus keskittyy.

Tilintarkastustuomioistuin antaa seuraavat parannussuositukset:

- o painopisteeksi olisi otettava vuoden 2020 tavoitteiden saavuttamista koskevien erojen kaventaminen
- o menettelyjä olisi yksinkertaistettava ja tilastojen ajantasaisuutta parannettava
- o asianmukaisia huutokauppoja olisi suunniteltava ja investointeja verkkoinfrastruktuuriin olisi edistettävä
- o seuranta olisi parannettava.

Toimittajille tiedoksi

EU:n tuulivoiman tuotanto kasvoi 400 prosenttia ja aurinkoenergian tuotanto 8 000 prosenttia vuosina 2005–2017. EU tuki uusiutuvan energian hankkeita vuosina 2007–2020 noin

8,8 miljardilla eurolla. Tuki kanavoitiin Euroopan aluekehitysrahaston ja koheesiorahaston kautta. Tuesta noin 972 miljoonaa euroa kohdistettiin tuulivoimainvestointeihin ja 2,9 miljardia euroa aurinkoenergiainvestointeihin. Tukiohjelmista yleensä tarjottiin myyntihintatakuita, täydentäviä preemioita tai kaupattavien sertifikaattien avulla saatavia lisätuloja. Komissio ehdottaa vuosille 2021–2027 noin 71,8 miljardin euron määrärahoja hankkeille, jotka tukevat ilmastotavoitteiden saavuttamista ja esimerkiksi edistävät uusiutuvaa sähköntuotantoa.

EU asetti vuodeksi 2020 kansalliset tavoitteet sähkö-, lämmitys-, jäähdytys- ja liikennealojen yhteiselle energiankäytölle. Komissio voi nostaa kanteen sellaisia jäsenvaltioita vastaan, jotka eivät saavuta näitä tavoitteita. Jäsenvaltiot saivat vapaasti asettaa omat, kunnianhimoisemmat uusiutuvan energian tavoitteensa. Vuoden 2030 osalta sitä vastoin hylättiin kansalliset tavoitteet ja vahvistettiin koko EU:ta koskevat tavoitteet.

Euroopan tilintarkastustuomioistuin esittää erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille ja EU:n neuvostolle sekä muille kiinnostuneille tahoille, kuten kansallisille parlamenteille, elinkeinoelämän sidosryhmille ja kansalaisyhteiskunnan edustajille.

Erityiskertomus nro 8/2019 ”Tuuli- ja aurinkovoima sähköntuotannossa: EU:n tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan merkittäviä toimia” on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen sivustolla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä.